

Erf inpassingsplan Welskerveen 1 | De Heurne

Colofon

Erfinpassingsplan
Welskerveen 1 De Heurne - Aalten

Uitgevoerd door:

Natuurbank Overijssel
Correspondentieadres:
Nobelstraat 7-5
7131PZ Lichtenvoorde

BTW-ID: NL001388212B56
E: info@natuurbankoverijssel.nl
Tel: 0543-451142 / 0614-435700

Opdrachtgever:

Locis Adviseurs

Projectnummer en versie: 7011A Versie 1.1	Status: Definitief
Ligging plangebied: Welskerveen 1 – De Heurne	Rapportdatum: 31-3-2025 / aanpassing 3-7-2025
Auteur: D. Snoeck	

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Voorgenomen ontwikkelingen.....	3
Hoofdstuk 2	Plangebied.....	4
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
2.1	Situering van het plangebied	4
2.3	Landschap.....	9
Hoofdstuk 3	Het ontwerp.....	11
3.1	Doelstelling.....	11
3.2	Het ontwerp	11
3.3	Uitgangspunten.....	12
3.4	Kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing van het erf	12
Hoofdstuk 4	Inrichting en beheer.....	13
4.1	Inrichtingsmaatregelen	13
4.2	Beheer	17

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Op het adres Weiskerveen 1 in De Heurne zijn er plannen de agrarische opstallen te slopen en om aan de noordoostzijde van het erf een nieuwe woning te bouwen en om aan de noordwestzijde een Tiny-house te realiseren. Daarnaast wordt de bestaande woning op het erf verbouwd en gesplitst in twee woonruimtes.

Bij een aantal ruimtelijke ontwikkelingen is een landschappelijke inpassing verplicht in de gemeente Aalten. Bijvoorbeeld als voor een initiatief een bestemmingsplan gewijzigd moet worden. De gemeente Aalten heeft initiatiefnemer gevraagd een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf op te stellen. In voorliggend plan wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf gepresenteerd.

Naast een verbeelding van het wenselijke eindbeeld, wordt tevens ingegaan op de te nemen inrichtingsmaatregelen. Ook wordt een advies gegeven op welke wijze de nieuwe elementen beheerd dienen te worden om zich te kunnen ontwikkelen tot de elementen zoals bedoeld in dit plan.

1.2 Voorgenomen ontwikkelingen

Afbeelding 1 weergeeft de voorgenomen ontwikkelingen. De agrarische opstallen worden gesloopt en de huidige woning op te splitsen naar twee woonruimtes. Er wordt een tiny house gerealiseerd en ook wordt er een pré-mantelzorgwoning op het erf geplaatst binnen 25m van de hoofd woning. Ten noordoosten van het erf komt een nieuwbouw woning.

Afbeelding 1: Voorgenomen ontwikkelingen

HOOFDSTUK 2 PLANGEBIED

2.1 Situering van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan de Welskerveen 1 De Heurne in gemeente Aalten. Het ligt ten zuidoosten van de kern in De Heurne en wordt omgeven door landelijk gebied, bestaande uit agrarisch cultuurland, erven, bosschages en singels. Op afbeelding 2 wordt de ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Afbeelding 2: Ligging plangebied met rode cirkel aangeduid (bron: topotijdreis.nl)

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied betreft een agrarisch erf op het adres Welskerveen 1 in De Heurne. Het plangebied bestaat uit de woning, meerdere schuren die voorheen een agrarische functie hadden en nu leegstaan of gebruikt worden als opslag, een mestopslag, erfverharding en verspreid over het terrein een aantal bomen. Het agrarisch cultuurland ten westen van het erf dat is ingezaaid met Engels raaigras behoort ook tot het plangebied. Verspreid over het terrein liggen verschillende goederen en materialen opgeslagen zoals, stapels stenen, landbouwwerktuigen en hooibalen. Op de onderstaande afbeelding wordt het plangebied weergegeven met de gele omkadering.

Afbeelding 3: Luchtfoto met plangebied in geel aangeduid (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

Afbeelding 4 t/m 20:
Huidige situatie en
beplanting van het
plangebied.

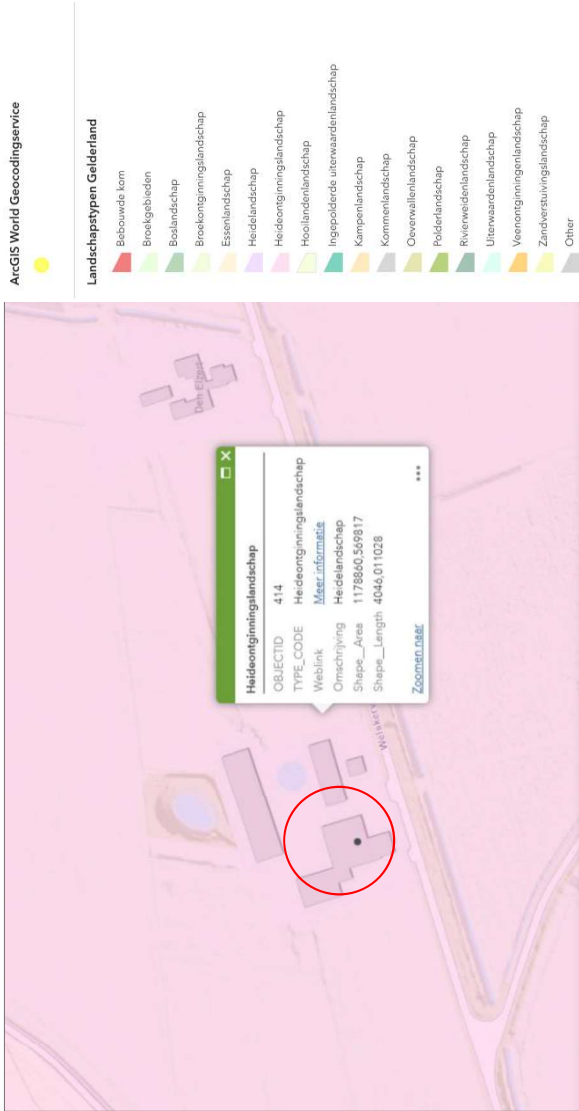

2.3 Landschap

Het plangebied bevindt zich in het heideontginningslandschap. Lange tijd bleven de heide gebieden onbewoonbaar. Verschillende factoren maakten het mogelijk de heidegebieden rond 1900 te ontginnen. Bij de ontginning van de heide ging men rationeel te werk. Dit is te zien aan de rechte lijnen: zo veel mogelijk rechte wegen en rechte percelen. Beken en sloten vormen vaak de kavelgrens. Grasland en bouwland komen beide veel voor. Er zijn in het heideontginning landschap vaak nog onverharde wegen te vinden. Het landschap was in het verleden besloten door houtwallen en houtsingels op de hogere delen en knotbomen in de lagere gebieden. Tegenwoordig is het heideontginningslandschap meer open, doordat veel beplanting is verdwenen. De bebouwing is verspreid over het landschap.

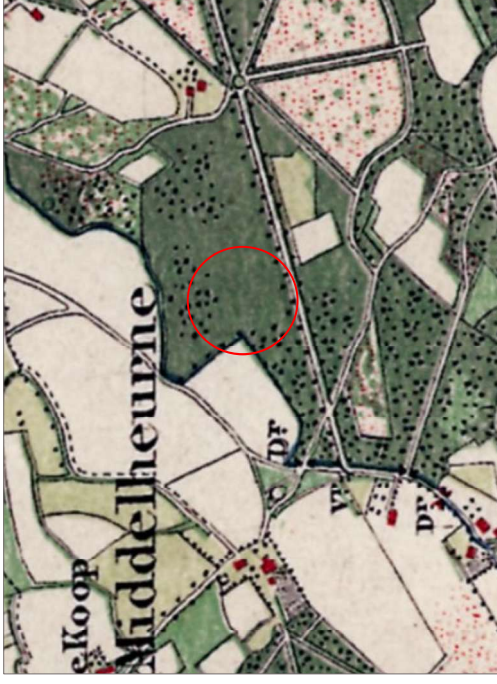

Afbeelding 21: Ligging plangebied in heideontginningslandschap. (bron: slgelderland.nl)

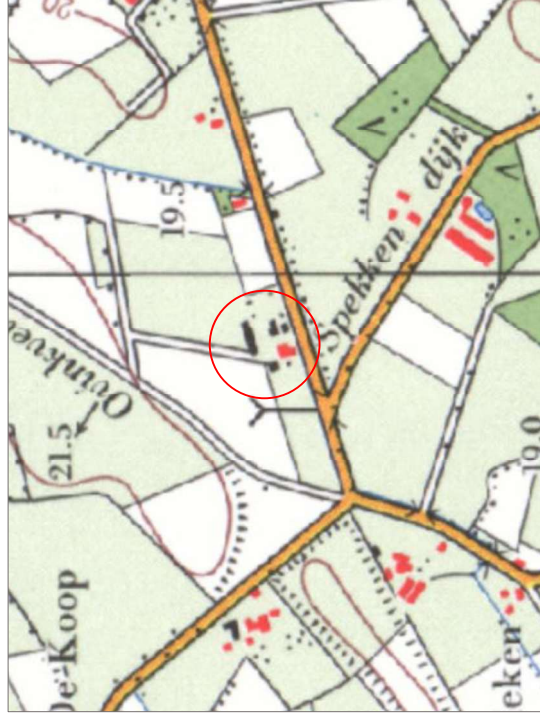
Onderstaande afbeeldingen laten de ontwikkeling van het landschap zien, doormiddel van historische topografische kaarten van topotijdreis.nl. De rode cirkel duidt het plangebied aan.

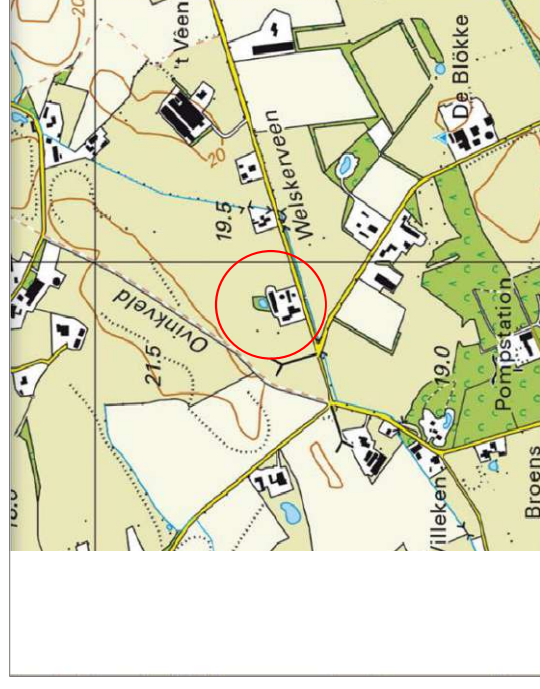
Afbeelding 22: Plangebied op topografische kaart van 1850.

Afbeelding 23: Plangebied op topografische kaart van 1900.

Afbeelding 24: Plangebied op topografische kaart van 1980.

Afbeelding 25: Plangebied op topografische kaart van 2023.

HOOFDSTUK 3 HET ONTWERP

3.1 Doelstelling

Het doel van een plan voor landschappelijke inpassing is het in harmonie met het omringende landschap inpassen van het erf; zowel het bestaande deel alsmede de nieuwe ontwikkeling. Dat wil niet zeggen dat alle bebouwing verstoep moet worden achter een 'groene muur' van beplanting. Bebouwing mag juist zichtbaar en beleefbaar zijn, maar beplanting kan wel bijdragen aan het wegnemen van zicht op minder fraaie elementen, zoals mestsilo's, betonnen keerwanden van kuilvoerplaten of grote, eentonige stallen voor de intensieve veehouderij.

3.2 Het ontwerp

Het ontwerp is voorzien van een nieuwe struweelhagen en scheerhagen aan de voorzijde van het erf, met daarbij aan beide kanten gelegen hoogstam fruitboomgaarden. Aan de linkerzijde van het erf wordt een gedeelde moestuin met daarom heen besdragende struiken gerealiseerd.

De poel met struweel erom heen wordt versterkt en uitgebreid door een geleidelijke overgang van vegetatie te realiseren. Daarnaast ligt een nieuwe houtsingel die gevormd wordt naar onderen voor toekomstig plan van een dieren ren. Bij de nieuwbouw woning aan de oost kant van het perceel wordt een kleine scheerhaag en solitaire boom aangeplant voor privacy.

Om het perceel heen worden ruigtekruiden ingezaaid ter bevordering biodiversiteit in de omgeving. Om het één erf gedachte te versterken wordt er naast de bestaande erfverharding ook half verharding gerealiseerd om alle bewoners een uitnodigend gevoel te geven over het gehele erf. Daarvoor zijn verschillende ontmoetingsplekken bedacht waar een zitje kan worden neer gezet. Tevens worden er een aantal solitaire bomen aangeplant.

Afbeelding 26: Ontwerp landschappelijke erfinpassing.

3.3 Uitgangspunten

Bestaande beplanting

Uitgangspunt voor het opstellen van een erfinpassingsplan is behoud van zo veel mogelijk bestaande beplanting. Voorwaarde is wel dat het streekeigen beplantingsvormen zijn, passend in het landschap, en bestaat uit inheemse beplanting (geen conifeer, laurier, duindoorn, naaldbomen).

Huidige beplanting

Het plangebied bestaat volledig uit inheemse beplanting, alle beplanting blijft behouden.

Autochtoon plantmateriaal

Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van autochtoon plantmateriaal. Dat houdt in dat het plantmateriaal een Nederlandse herkomst heeft. Autochtoon plantmateriaal is afgestemd op het Nederlandse klimaat. Autochtoon plantmateriaal gebruiken verminderd ook hybridisatie van plantgoed van buitenlandse komaf met autochtone beplanting.

Streekeigen beplantingsvormen

Streekeigen beplantingsvormen voor het heideontginningslandschap bestaan uit solitaire bomen, een hoogstam boomgaard, scheerhagen, struweelhagen, knotbomen en loofhoutsingels.

3.4 Kansen voor versterking van de landschappelijke inpassing van het erf

Het aanplanten van een struweelhaag versterkt de groene verbinding tussen het boschage ten zuiden van het erf. Ook bieden de struiken, ruigte gras en hoogstam fruitboomgaard een functioneel leefgebied voor diverse vogel-, insecten-, amfibie- en zoogdiersoorten. Voedselrijke ruigten herbergen doorgaans een grote faunistische diversiteit. Zonnige, kruidenrijke zomen, met veel schermbloemigen en composieten, trekken grote aantallen bloem bezoekende insecten zoals vlinders en zweefvliegen aan. Veel insecten van open milieus zijn op ruigten aangewezen voor hun voortplanting: doordat de vegetatie niet of slechts onregelmatig gemaaid of begraaasd wordt, kunnen de soorten er hun levenscyclus ongestoord voltooien. Ook de bodemactieve ongewervelde fauna, o.a. spinnen, is doorgaans heel rijk aan soorten. De aanwezigheid van de poel die rijk is aan struweel, versterkt het erf ook op amfibie niveau. De poel is beschut en heeft geleidelijke oevers, door het struweel een 'nette' overgang te geven biedt dit ook mogelijkheden voor schuilgelegenheden.

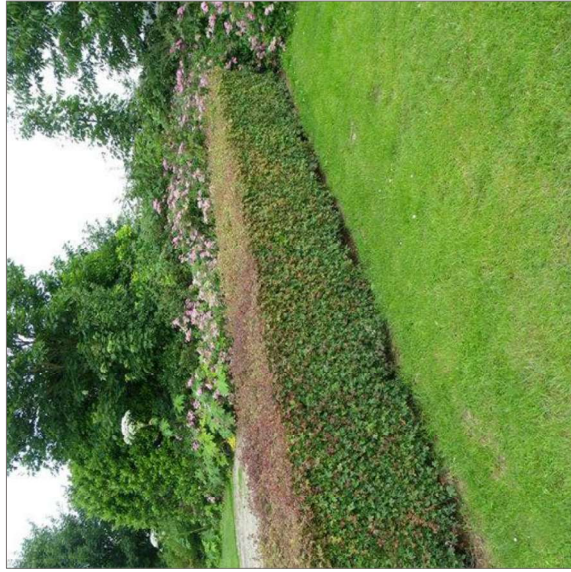
HOOFDSTUK 4 INRICHTING EN BEHEER

4.1 Inrichtingsmaatregelen

Om tot het wenselijke eindbeeld te komen, worden de volgende inrichtingsmaatregelen genomen.

1. Aanplant scheerhaag

Langs de nieuwe oprit en aan de voorzijde van het erf wordt een scheerhaag aangeplant. Ook langs de pré mantelwoning en nieuwbouwwoning worden een aantal meters scheerhaag gerealiseerd. De scheerhaag mag bestaan uit liguster, beuk, haagbeuk, veldesdoorn of meidoorn. Er wordt driejarig plantsoen gebruik in de maat 80-120 cm. De haag bestaat uit 4 stuks plantsoen per meter haag.

Afbeelding 27: Voorbeeld scheerhaag.

2. Aanplant struweelhaag

Als erfafscheiding en voor privacy wordt er een struweelhaag aangeplant. De haag mag bestaan uit diverse struweelsoorten als veldesdoorn, meidoorn, sleedoorn, Gelderse roos, hondsroos, kardinaalsmuts, wilde lijsterbes, vuilboom, gewone vlier en rode kornoelje. Er wordt bij aanleg gebruik gemaakt van driejarig plantsoen (80-120 cm). Er worden drie stuks plantsoen per meter haag geplant.

Afbeelding 28: Voorbeeld struweelhaag.

3. Aanplant hoogstam fruitbomen

Op de percelen worden in totaal tien hoogstamfruitbomen geplant. De bomen worden voorzien van twee boompalen met boomband. De bomen komen minimaal vijf meter uit elkaar te staan. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van oude-, streekeigen rassen (Hennie Rossel Collectie, Stichting Landschapsbeheer Gelderland (achterhoek)).

Specifieke plantinstructie

- Voor het aanplanten is een ruim plant gat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plant gat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 70x70x70 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plant gat los.
- Plaats daarna twee boompalen van onbehandeld hout naast de boom (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van de boom, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten). Bevestig de jonge boom met een brede band aan de boompaal.
- Plant gat dichtgooien, pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plant gat.
- Plaats bij een bomengroep de bomen ruim uit elkaar, de minimale plantafstand is 5 meter. Een volwassen boom kan al snel een kroon ontwikkelen van 10 meter breed.

Afbeelding 29: Voorbeeld fruitboom met boomband en boompalen.

4. Aanplant solitaire boom

Er worden zes solitaire bomen geplant. Deze mogen bestaan uit winter- of zomerlinde, zomereik, beuk en tamme kastanje. Er worden als laanboom gekweekte bomen gebruikt met een minimale stamomtrek van 14-16 cm op 1,30 hoogte. De bomen worden voorzien van twee boompalen en boomband.

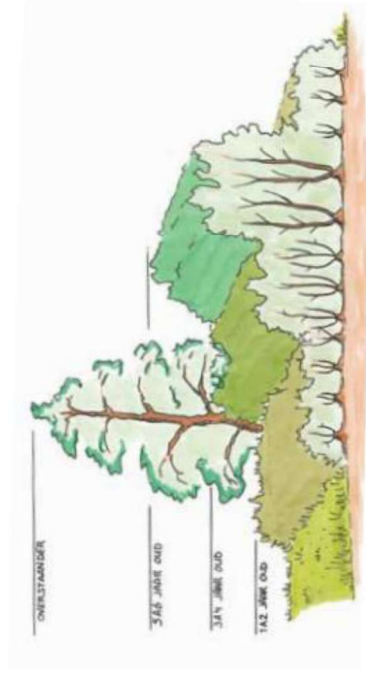
Afbeelding 30: Voorbeeld loofboom met boomband en boompalen.

5. Ruigtekruiden

Er worden stukken ingezaaid met ruigtekruiden, dit kunnen kruidenmengels van cruydt hoeck zijn. Bevattend met schermbloemigen, composieten en lipbloemigen. De juiste hoeveelheid zaad wordt berekend met de hoeveelheid vierkante meters.

6. Houtsingel

Ten noorden van het perceel wordt een houtsingel aangeplant. Deze dient als afscheiding tussen wandelpad en toekomstig dierenren. Een houtsingel mag bestaan uit Zomereik (*Quercus robur*), Wilde lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), Ruwe berk (*Betula pendula*), Meidoorn (*crataegus monogyna*), Hazelaar (*Corylus avellana*), Sleedoorn (*Prunus spinosa*), Gewone vogelkers (*Prunus padus*) en Hondсроos (*Rosa canina*)

houtsingel met hakhoutbeheer
Afbeelding 32: Voorbeeld houtsingel.

Afbeelding 31: Voorbeeld ruigtekruiden.

4.2 Beheer

Het vervolgbeheer van de aan te leggen elementen bepaald in grote mate het aanzien van de elementen. In deze paragraaf wordt aangegeven hoe de nieuwe elementen beheerd dienen te worden.

Scheerhaag

De scheerhaag wordt jaarlijks één à twee maal geknipt of geschoren om de haag in de wenselijke hoogte en breedte te houden.

Struweelhaag

De struweelhaag wordt beheerd als hakhout. Dat betekent dat de haag periodiek afgezet mag worden, waarna de haag weer zal uitlopen. De haag mag iedere 8-10 jaar teruggezet worden, bij voorkeur in twee onderhoudsbeurten, waarbij telkens 50% van de haag (in lengte) afgezet wordt.

Hoogstam fruitbomen

Beheren naar eigen voorkeur. Door snoeien verjong je het vruchthout en blijft de boom langer vruchten produceren. De vorm snoei is bij voornamelijk bij jonge bomen belangrijk. Appelbomen worden meestal in een bolvorm gesnoeid, perenbomen in een piramidale vorm.

Solitaire boom

Geen beheer. Indien laag hangende takken hinder of schade veroorzaken, mag de boom gesnoeid worden.

Ruigte kruiden

Enkel één keer in het jaar maaien.

Houtsingel

Als hakhout beheren. Dat betekent afzetten van de struik 10 a 20 cm boven de grond afgezaagd. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder, afhankelijk van de onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet.

Erfinpassingsplan

Welskerveen 1 De Heurne

Bestaand

- ① Woning
- ② (kap) Schuur
- ③ Erfverharding
- ④ Beplanting
- ⑤ Houtwal
- ⑥ Poel

Verwijderen

- ⑦ Contour te verwijderen bebouwing
- ⑧ Contour te verwijderen beplanting

Nieuw

- ⑨ Nieuwbouw woning
- ⑩ Bijgebouw
- ⑪ Tiny house
- ⑫ Pré mantelorgwoning
- ⑬ Ontmoetingsplek
- ⑭ Hoogstam boomgaard
- ⑮ Struweelhaag
- ⑯ Solitaire boom
- ⑰ Gedeelde moestuin
- ⑱ Inheemse bessenstruiken
- ⑲ Steenruilen kast
- ⑳ Houtsi ingel
- ㉑ Scheerhaag
- ㉒ Parkeer mogelijkheid
- ㉓ Dieren ren
- ㉔ Weide voor honden
- ㉕ Ruigtekruiden
- ㉖ Houtsi npperpad / grindpad

Tijdelijk

- ㉗ Caravans

Auteur: D. Smoek

Verse: 1.5

Datum: 3-7-2025

Status: Definitief

Locatie: Welskerveen 1 De Heurne

Project: 2024-7011A

